

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 24. marraskuuta 2023
(OR. en)

16014/23

Toimielinten välinen asia:
2023/0419(NLE)

FISC 274
ECOFIN 1286
N 107

EHDOTUS

Lähettiläjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	24. marraskuuta 2023
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2023) 736 final
Asia:	Ehdotus – NEUVOSTON PÄÄTÖS muutoksen tekemisestä unionin puolesta hallinnollisesta yhteistyöstä, petosten torjunnasta ja saatavien perinnästä arvonlisäverotuksen alalla tehtyyn Euroopan unionin ja Norjan kuningaskunnan väliseen sopimukseen

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2023) 736 final.

Liite: COM(2023) 736 final

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 24.11.2023
COM(2023) 736 final

2023/0419 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

**muutoksen tekemisestä unionin puolesta hallinnollisesta yhteistyöstä, petosten
torjunnasta ja saatavien perinnästä arvonlisäverotuksen alalla tehtyyn Euroopan
unionin ja Norjan kuningaskunnan väliseen sopimukseen**

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Tämä ehdotus koskee muutosten hyväksymistä hallinnollista yhteistyötä, petosten torjuntaa ja saatavien perintää arvonlisäverotuksen alalla koskevaan Euroopan unionin ja Norjan kuningaskunnan, jäljempänä 'Norja', väliseen sopimukseen¹, jäljempänä 'sopimus'.

Sopimus tuli voimaan syyskuussa 2018. Sopimus antaa EU:n jäsenvaltioille ja Norjalle mahdollisuuden tehdä yhteistyötä tavalla, joka on samankaltainen kuin jäsenvaltioiden neuvoston asetuksen (EU) N:o 904/2010² ja neuvoston direktiivin 2010/24/EU³ nojalla tekemä alv-petosten torjuntaa koskeva yhteistyö, ja avustaa toisiaan alv-saatavien perinnässä.

Neuvoston asetukseen (EU) N:o 904/2010 on kuitenkin tehty myöhemmin useita muutoksia, ja siihen on lisätty uusia hallinnollisen yhteistyön välineitä erityisesti muutosasetuksella (EU) 2018/1541⁴. Uusia välineitä ovat muun muassa seuraavat:

- Eurofisc-verkoston tehostaminen sen hallintoa vahvistamalla, niin kutsutut jatkotoimet (tietojen yhteinen käsittely ja analysointi) ja yhteisesti tehtävät hallinnolliset tutkimukset (yhteiset tarkastukset);
- muiden EU:n lainvalvontaelinten (Europol, OLAF) kanssa tehtävä yhteistyö;
- tuontia ja ajoneuvoja koskevien keskeisten tietojen jakaminen.

Lisäksi otettiin käyttöön mahdollisuus käyttää muita tietojenvaihtomenetelmiä kuin vakiolomakkeita.

Sopimuksen 41 artiklan 5 kohdassa määrätään muodollisuuksista silloin, kun sopimuksen osapuoli haluaa tarkistaa sopimusta. Kyseinen osapuoli tekee tällöin ehdotuksen sekakomitealle, joka antaa suosituksia erityisesti neuvottelujen aloittamiseksi osapuolten kansainvälisiä neuvotteluja koskevien sääntöjen mukaisesti.

Sopimuksen 41 artiklan 1 kohdalla perustetun EU–Norja-sekakomitean 25. marraskuuta 2021 pidetyssä toisessa kokouksessa Norjan kuningaskunta esitti virallisesti pyynnön sopimuksen täydentämisestä ja muuttamisesta, jotta

- äskettäin käyttöön otetut hallinnollisen yhteistyön välineet (muiden tietojenvaihtomenetelmien kuin vakiolomakkeiden käyttö, yhteisesti tehtävät hallinnolliset tutkimukset ja Eurofiscin puitteissa toteutettavat jatkotoimet) otettaisiin huomioon
- viittaukset kumottuun direktiiviin 95/46/EY korvattaisiin viittauksella luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 27 päivänä huhtikuuta 2016 annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston

¹ Euroopan unionin ja Norjan kuningaskunnan välinen sopimus hallinnollisesta yhteistyöstä, petosten torjunnasta ja saatavien perinnästä arvonlisäverotuksen alalla (EUVL L 195, 1.8.2018, s. 3–22).

² Neuvoston asetus (EU) N:o 904/2010, annettu 7 päivänä lokakuuta 2010, hallinnollisesta yhteistyöstä ja petosten torjunnasta arvonlisäverotuksen alalla (EUVL L 268, 12.10.2010, s. 1).

³ Neuvoston direktiivi 2010/24/EU, annettu 16 päivänä maaliskuuta 2010, keskinäisestä avunannosta veroihin, maksuihin ja muihin toimenpiteisiin liittyvien saatavien perinnässä (EUVL L 84, 31.3.2010, s. 1).

⁴ Neuvoston asetus (EU) 2018/1541, annettu 2 päivänä lokakuuta 2018, asetusten (EU) N:o 904/2010 ja (EU) 2017/2454 muuttamisesta hallinnollista yhteistyötä arvonlisäveron alalla tehostavien toimenpiteiden osalta (EUVL L 259/1, 16.10.2018, s. 1–11).

asetukseen (EU) 2016/679⁵ ja erityisesti lisättäisiin viittaus asetuksen (EU) 2016/679 säännöksiä vastaaviin Euroopan talousalueesta (ETA) tehdyn sopimuksen⁶ määräyksiin.

Norja on tähän mennessä osallistunut aktiivisesti useimpiin Eurofiscin työaloihin. Vuosina 2020 ja 2021 Norja ilmoitti jäsenvaltioille, että mahdolliset petokset ja alv-menetykset ovat aiheuttaneet yhteensä 5 miljardin euron tappiot päästöhyvitysten alalla.

Jos sopimusta muutettaisiin lisäämällä siihen edellä mainitut uudet välineet, yhteistyö ja petostentorjunta tehostuisivat, mikä toisi lisäarvoa molemmille sopimuksen osapuolille (Norjalle ja jäsenvaltioille).

Neuvoston päätös luvan antamisesta aloittaa neuvottelut Norjan kuningaskunnan kanssa hallinnollisesta yhteistyöstä, petosten torjunnasta ja saatavien perinnästä arvonlisäverotuksen alalla tehdyn Euroopan unionin ja Norjan kuningaskunnan välisen sopimuksen muuttamiseksi⁷ annettiin 17. kesäkuuta 2022.

Sekakomitean sopimuksen 41 artiklan 5 kohdan mukaisesti tekemä suositus neuvottelujen aloittamisesta (kirjeenvaihto) hyväksyttiin kirjallisella menettelyllä lokakuussa 2022.

Neuvottelukierros käytiin 18. marraskuuta 2022, ja sopimukseen päästiin 27. kesäkuuta 2023.

Neuvostolle on johdonmukaisesti tiedotettu verotustyöryhmän ja korkean tason työryhmän edistymisestä.

Komissio katsoo, että neuvoston neuvotteluohjeissa asettamat tavoitteet on saavutettu ja että unioni voi hyväksyä neuvotellun tekstin.

Hallinnollista yhteistyötä, petosten torjuntaa ja saatavien perintää arvonlisäverotuksen alalla koskevan Euroopan unionin ja Norjan kuningaskunnan välisen sopimuksen muutos allekirjoitettiin unionin puolesta XXX.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Sopimuksen muutos neuvoteltiin neuvoston 17. kesäkuuta 2022 hyväksymien kattavien neuvotteluohjeiden mukaisesti.

Alv-alan hallinnollisen yhteistyön tehostaminen kolmansien maiden kanssa on yksi toimista, joka mainittiin vuonna 2020 annetussa Euroopan komission tiedonannossa oikeudenmukaista ja yksinkertaista verotusta koskeva toimintasuunnitelma elpymisstrategian tueksi⁸.

Lisäksi olisi huomattava, että muutos kattaisi jo voimassa olevat ja jäsenvaltioiden asetuksen (EU) N:o 904/2010 perusteella soveltamat yhteistyövälineet.

Näin ollen tämä aloite on yhdenmukainen komission nykyisen alv-politiikan kanssa ja yhdenmukaistaisi jäsenvaltioiden ja Norjan välisen yhteistyön EU:n säännösten kanssa.

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasäädös) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1–88).

⁶ <https://www.efta.int/eea/eea-agreement>

⁷ Neuvoston päätös (EU) 2022/1311, annettu 17 päivänä kesäkuuta 2022, luvan antamisesta aloittaa neuvottelut Norjan kuningaskunnan kanssa hallinnollisesta yhteistyöstä, petosten torjunnasta ja saatavien perinnästä arvonlisäverotuksen alalla tehdyn Euroopan unionin ja Norjan kuningaskunnan välisen sopimuksen muuttamiseksi (EUVL L 198, 27.7.2022, s. 14–15).

⁸ Toimi A14, COM(2020) 312 final.

2. OIKEUSPERUSTA, SUHTEELLISUUSPERIAATE

TOISSIJAISUUSPERIAATE

JA

• Oikeusperusta

Tämä neuvostolle annettava ehdotus toimitetaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 218 artiklan 6 kohdan nojalla.

SEUT-sopimuksen 3 artiklan 2 kohdassa määrätään, että sen 3 artiklan 1 kohdassa lueteltujen alojen lisäksi unionilla ”on myös yksinomainen toimivalta tehdä kansainvälinen sopimus, kun sopimuksen tekemisestä on säädetty lainsäätämisyksessä hyväksytyssä unionin säädöksessä tai kun tämä on välttämätöntä, jotta unioni voi käyttää sisäistä toimivaltaansa, tai siltä osin kuin se voi vaikuttaa yhteisiin sääntöihin tai muuttaa niiden ulottuvuutta”.

Unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan sopimus voi vaikuttaa yhteisiin sääntöihin tai muuttaa niiden soveltamisalaa, jos se koskee aloja, joilla on toteutettu yhdenmukaistamissäännöksiä.⁹

Sopimuksen tarkistamisen kohde eli neuvoston asetuksella (EU) 2018/1541 käyttöön otettujen uusien hallinnollisen yhteistyön välineiden sisällyttäminen kuuluu unionin yksinomaiseen toimivaltaan. Direktiiviä 95/46/EY koskevien viittausten korvaaminen viittauksilla asetukseen (EU) 2016/679 voidaan tehdä sekakomiteassa sopimuksen 41 artiklan 2 kohdan k alakohdan nojalla. Tämä päivitys voidaan kuitenkin ottaa esille myös aloitettaessa sopimustekstin muuttamista koskevat neuvottelut.

Perussopimusten mukaisesti komissio tekee ehdotuksen unionin sopimuksen tekemisestä.

• Suhteellisuusperiaate

Sopimuksen muutokseen sisällytettävät yhteistyövälineet ovat suhteellisuusperiaatteen mukaisia, eivätkä ne ylitä sitä, mikä on tarpeen yhteisen kehyksen luomiseksi Euroopan unionin ja Norjan kuningaskunnan väliselle hallinnolliselle yhteistyölle arvonlisäverotuksen alalla. Sopimuksen muutoksen myötä alv-lainsäädännön soveltamisesta vastaavat jäsenvaltioiden viranomaiset voivat tehdä yhteistyötä Norjan veroviranomaisten kanssa samalla tavalla kuin ne tekevät EU:ssa keskinäistä yhteistyötä EU:n säännösten nojalla.

3. VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

• Vaikutustenarviointi

Paremmen sääntelyn välineistön¹⁰ välineen 7 mukaan vaikutustenarviointia ei tarvita, jos vaikutusta ei voida määrittää selkeästi etukäteen, vaikutukset ovat vähäisiä tai komissiolla on vain vähän tai ei ollenkaan valinnanvaraa asiassa.

Muutoksella pyritään yhdenmukaistamaan voimassa oleva EU:n ja Norjan välinen alv-alan yhteistyötä koskeva sopimus mahdollisimman pitkälti alv-alan hallinnollista yhteistyötä ja tietosuojaa koskevan EU:n lainsäädännön kanssa. Käytännössä suunnitellun ehdotuksen tulos ei ole uusi säädös, vaan muutos EU:n ja Norjan väliseen sopimukseen.

⁹ Unionin tuomioistuimen lausunto 3/15, ECLI:EU:C:2017:114, 118 kohta, ja siinä mainittu oikeuskäytäntö.

¹⁰ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/br_toolbox-nov_2021_en_0.pdf

- **Perusoikeudet**

Suunnitellussa sopimuksessa kunnioitetaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 2 artiklassa ja Euroopan unionin perusoikeuskirjassa vahvistettuja Euroopan unionin keskeisiä arvoja.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotuksella ei ole vaikutuksia EU:n talousarvioon.

5. LISÄTIEDOT

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Suunnitelluilla muutoksilla annetaan jäsenvaltioiden käyttöön mahdollisuuksien mukaan ja siinä määrin kuin se on tarpeen uusia Norjan kanssa käytettäviä yhteistyövälineitä, jotka vastaavat pian EU:n ja Norjan välisen sopimuksen allekirjoittamisen ja tekemisen jälkeen asetukseen (EU) N:o 904/2010 asetuksella (EU) 2018/1541 lisättyjä välineitä. Muutoksella myös saatetaan ajan tasalle viittaus kumottuun direktiiviin 95/46/EY korvaamalla se viittauksilla ETA-sopimuksen liitteessä XI olevan 5 e kohdan ja henkilötietojen suojasta annetun asetuksen (EU) 2016/679 nojalla hyväksyttyihin kansallisiin sääntöihin. Lisäksi selvennettiin, että sekakomiteaa ei kuulla riidoissa, jotka liittyvät ETA-sopimuksen liitteessä XI olevassa 5 e kohdassa tarkoitettuihin henkilötietojen suojaa koskeviin sääntöihin.

Muutos kattaa erityisesti seuraavat seikat:

1. Yhteisesti tehtävät hallinnolliset tutkimukset (ns. yhteiset tarkastukset):

Uudessa 13 artiklan 2 a kohdassa määrätään mahdollisuudesta tehdä yhteisiä hallinnollisia tutkimuksia, kuten jo säädetään jäsenvaltioiden välisen yhteistyön osalta asetuksen (EU) N:o 904/2010 28 artiklan 2 a kohdassa. Artiklan mukaan yhden valtion toimivaltaisten viranomaisten valtuuttamat virkamiehet voivat olla läsnä toisen valtion virkamiesten suorittamissa hallinnollisissa tutkimuksissa ja osallistua yhteisesti tehtäviin hallinnollisiin tutkimuksiin.

2. Eurofiscin jatkotoimet

Uusi 15 artiklan 1 a kohta mahdollistaa Norjan osallistumisen Eurofiscin jatkotoimiin, samalla tavoin kuin se on jo mahdollista jäsenvaltioiden kesken asetuksen (EU) N:o 904/2010 33 artiklan 2 kohdan d alakohdan nojalla. Eurofiscin puitteissa jäsenvaltiot ja Norja voisivat koordinoida Eurofisc-yhteysvirkamiesten havaitsemiin petoksiin liittyviä osallistuvien valtioiden hallinnollisia tutkimuksia.

3. Direktiiviä 95/46/EY koskevan oikeudellisen viittauksen päivittäminen

Koska yleinen tietosuoja-asetus (EU) 2016/679 on saatettu osaksi ETA-sopimusta mukautuksin, 6 artiklaan ehdotetuilla muutoksilla korvataan viittaus direktiiviin 95/46/EY viittauksella asetukseen (EU) 2016/679 ja ETA-sopimuksen liitteessä XI olevaan 5 e kohtaan.

Koska ehdotettu 6 artikla sisältäisi viittauksen ETA-sopimuksen liitteessä XI olevaan 5 e kohtaan, sopimuksen 42 artiklaa olisi muutettava sen selventämiseksi, että sekakomitealla ei ole toimivaltaa käsitellä yleisiä tietosuojakiistoja.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

muutoksen tekemisestä unionin puolesta hallinnollisesta yhteistyöstä, petosten torjunnasta ja saatavien perinnästä arvonlisäverotuksen alalla tehtyyn Euroopan unionin ja Norjan kuningaskunnan väliseen sopimukseen

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 113 artiklan yhdessä sen 218 artiklan 6 kohdan toisen alakohdan b alakohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon⁽¹⁾,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Hallinnollisesta yhteistyöstä, petosten torjunnasta ja saatavien perinnästä arvonlisäverotuksen alalla tehdyn Euroopan unionin ja Norjan kuningaskunnan välisen sopimuksen², jäljempänä 'sopimus', mukainen yhteistyökehys on jo tuottanut erittäin myönteisiä tuloksia.
- (2) EU:n lainsäädännössä on otettu käyttöön uusia yhteistyövälineitä muuttamalla neuvoston asetusta (EU) N:o 904/2010 neuvoston asetuksella (EU) 2018/1541³.
- (3) Sen vuoksi sopimusta on muutettava, jotta jäsenvaltioille voidaan antaa uusia välineitä yhteistyöhön Norjan kanssa.
- (4) Neuvottelujen tuloksena saadussa sopimuksen muutoksen tekstissä on otettu asianmukaisesti huomioon neuvoston antamat neuvotteluohjeet.
- (5) Muutos Euroopan unionin ja Norjan kuningaskunnan väliseen sopimukseen hallinnollisesta yhteistyöstä, petosten torjunnasta ja saatavien perinnästä arvonlisäverotuksen alalla, jäljempänä 'sopimus', allekirjoitettiin xx päivänä xxkuuta xxxx neuvoston päätöksen (EU) XXXX⁽⁴⁾ mukaisesti [sillä varauksella, että sopimuksen tekeminen saatetaan päätökseen myöhemmin]. Euroopan tietosuojavaltuutettua on kuultu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2018/1725⁵ 42 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

¹ Lausunto annettu XX päivänä XXkuuta XXXX (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

² Euroopan unionin ja Norjan kuningaskunnan välinen sopimus hallinnollisesta yhteistyöstä, petosten torjunnasta ja saatavien perinnästä arvonlisäverotuksen alalla (EUVL L 195, 1.8.2018, s. 3–22).

³ Neuvoston asetusta (EU) 2018/1541, annettu 2 päivänä lokakuuta 2018, asetusten (EU) N:o 904/2010 ja (EU) 2017/2454 muuttamisesta hallinnollista yhteistyötä arvonlisäveron alalla tehostavien toimenpiteiden osalta (EUVL L 259/1, 16.10.2018, s. 1–11).

⁴ Neuvoston päätös (EU) xxxx hallinnollista yhteistyötä, petosten torjuntaa ja saatavien perintää arvonlisäverotuksen alalla koskevan Euroopan unionin ja Norjan kuningaskunnan välisen sopimuksen muutoksen allekirjoittamisesta unionin puolesta (EUVL L xxxx).

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa

(6) Sopimus olisi hyväksyttävä Euroopan unionin puolesta,
ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Hyväksytään unionin puolesta muutos Euroopan unionin ja Norjan kuningaskunnan väliseen sopimukseen hallinnollisesta yhteistyöstä, petosten torjunnasta ja saatavien perinnästä arvonlisäverotuksen alalla.

Sopimuksen muutosten teksti on liitetty tähän päätökseen.

2 artikla

Neuvoston puheenjohtaja nimeää henkilön, jolla on valtuudet antaa Euroopan unionin puolesta sopimuksen 44 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu ilmoitus, jolla Euroopan unioni ilmaisee sitoutuvansa noudattamaan sopimusta.

3 artikla

Tämä päätös tulee voimaan kolmantena päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*

henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39–98).